Willibrord van Beek - commissaris van de Koning
Jaarverslag 2017
Een jaar van succes en waakzaamheid
LEES VERDER
PROVINCIE :: UTRECHT

commissaris van de Koning
'Utrecht
een gezond evenwicht tussen groei en leefbaarheid
LEES VERDER

mondriaan to dutch design
1917 – 2017
100 JAAR DE STIJL
100 JAAR INNOVATIE
ONTDEK HET

2017 was een jaar waarin het goed ging met de provincie Utrecht.

De voordelen van de landelijke hoogconjunctuur waren in deze regio het best zichtbaar. De arbeidsparticipatie is hier hoog en nergens vind je meer hogeropgeleiden. Elke indicator die je kunt bedenken, wees in Utrecht de juiste kant op. Alles wat naar boven moest, ging naar boven en alles wat naar beneden moest, ging naar beneden. Het Bruto Regionaal Product van de provincie groeide harder dan het landelijk gemiddelde. Komend jaar verwachten we de provincie met de laagste werkloosheid te worden. We hebben een hoog groeipotentieel in de zorg- en gezondheidseconomie en scoren we uitstekend op Research&Development. Utrecht heeft een zeer goede bodem voor ondernemerschap.

In de Europese ranglijsten voor concurrentiekracht en innovatie loopt Utrecht al jaren op kop. Zo ook in 2017, een jaar waarin we ons wederom 'topregio' mochten noemen. Er werd en wordt ook veel gedaan om deze positie te handhaven. De nadruk ligt daarbij op kennis en creativiteit, kansen benutten en krachten bundelen. De manier waarop we in samenspraak met kennisinstellingen en bedrijfsleven tot gezamenlijk beleid komen – daar mogen we best wat

In de Europese ranglijsten voor concurrentiekracht en innovatie loopt Utrecht al jaren op kop. Zo ook in 2017, een jaar waarin we ons wederom 'topregio' mochten noemen. Er werd en wordt ook veel gedaan om deze positie te handhaven. De nadruk ligt daarbij op kennis en creativiteit, kansen benutten en krachten bundelen. De manier waarop we in samenspraak met kennisinstellingen en bedrijfsleven tot gezamenlijk beleid komen – daar mogen we best wat trotser zijn.

Samen het succes vieren, daar was het een prima jaar voor. Maar meteen zeg ik: laten we vooral waken voor zelfgenoegzaamheid. Voor hoogmoed. De hoogconjunctuur kent namelijk zorgelijke neveneffecten, en ook *die* zijn in deze regio het best zichtbaar.

Zo zet de groei van de economie het leefmilieu onder druk. Het aantal inwoners groeit in de regio tweemaal zo hard als het Nederlandse gemiddelde. Het leidt tot overspanning op zowel woningmarkt als arbeidsmarkt. Het aantal te dure koop- en huurhuizen groeit.

De toenemende mobiliteit zet het verkeerswegennet weer onder druk. Utrecht als 'kloppend hart van Nederland' kan alleen blijven kloppen als de aderen niet dichtslibben. Maar je ziet dat het druk wordt op de draaischijf. Fileleed is een dagelijks fenomeen. Tegelijk scoren we als provincie hoog op fijnstofemissie en wordt ruimte langzaamaan een schaars goed. Waar vinden startende bedrijven nog een geschikte plek om zich te vestigen?

Er is dus geen enkele reden om achterover te leunen. We moeten zoeken naar slimme oplossingen die een gezond evenwicht borgen tussen groei en leefbaarheid. En die de aantrekkelijkheid van de provincie in alle opzichten verder versterken. Samenhangende oplossingen die de problemen niet geïsoleerd aanvliegen, maar de portefeuilles van Gedeputeerde Staten bundelen met het oog op effectief beleid.

Er is dus geen enkele reden om achterover te leunen. We moeten zoeken naar slimme oplossingen die een gezond evenwicht borgen tussen groei en leefbaarheid. En die de aantrekkelijkheid van de provincie in alle opzichten verder versterken. Samenhangende oplossingen die de problemen niet geïsoleerd aanvliegen, maar de portefeuilles van Gedeputeerde Staten bundelen met het oog op effectief beleid.

Denk aan de Omgevingsvisie, een toonbeeld van coherentie. Denk aan Healthy Urban Living, waarin we de gezondheid bevorderen van een bevolking die vergrijst in een omgeving die verstedelijkt. We pakken het integraal op: van life-sciences en een gezonde leefomgeving tot smart mobility. Om de regio bereikbaar te houden en de doorstroming te garanderen, moeten we zowel knelpunten in de infrastructuur aanpakken als investeren in openbaar vervoer, fiets, vervoersmanagement en slimme oplossingen als zelfrijdende auto's. Groen, Gezond en Slim – we pakken het in samenhang op.

Samenhang betekent ook samenwerking. Draagvlak is een beslissende factor. De overheid wordt immers steeds meer een gelijkwaardige speler tussen maatschappelijke actoren. Behalve een rol is dat vooral een houding. Oftewel, de bereidheid je eigen koers ter discussie te stellen. Mensen op relevante thema's uitdagen, betrekken, om advies vragen. In een vroeg stadium gebruikmaken van hun innovatiekracht. Kortom, de ramen openzetten. Vanuit vertrouwen in de samenleving en in de kracht van mensen. Derden aanspreken om hun maatschappelijke verantwoordelijkheid te nemen, vraagt om verbinding, empathie en leiderschap. En dat moeten we vanuit dit huis leveren.

Als provincie hebben we de komende jaren dus nog een aardige weg te gaan, maar het is een weg die veel te bieden heeft.

W.I.I. van Beek
commissaris van de Koning
in de provincie Utrecht

Taken

commissaris van de Koning

Waar ik kan, steun ik de ontwikkeling naar een efficiënter bestuur en draag ik bij aan de oriëntatie op de 'buitenwereld' van de provinciale organisatie

LEES VERDER

Taken

Voorzitter Provinciale Staten en voorzitter Gedeputeerde Staten

Als commissaris van de Koning mag ik sinds 15 september 2013 Provinciale Staten (PS), het parlement van deze prachtige provincie, voorzitten. Voor deze taken leg ik verantwoording af aan Provinciale Staten van Utrecht.

Ook ben ik voorzitter en lid van Gedeputeerde Staten (GS), het provinciebestuur. In die hoedanigheid draag ik verantwoordelijkheid voor een goed verlopend bestuurlijk proces binnen de provincie. Daarom steun ik, waar ik kan, de ontwikkeling naar een efficiënter bestuur en draag ik bij aan de oriëntatie op de 'buitenwereld' van de provinciale organisatie.

In het akkoord 'In Verbinding!' heeft het college van Gedeputeerde Staten gekozen voor verdieping van samenwerking tussen de bestuurslagen, met als doel ruimte te geven aan het maatschappelijk middenveld, bedrijven en burgers.

Portefeuille commissaris

De portefeuille van de commissaris bestaat uit: algemene coördinatie van beleid, AWB-adviescommissies en juridische zaken, Wet Bibob (screening op criminele antecedenten bij vergunningverlening), coördinatie interbestuurlijk toezicht, coördinatie internationale (handels) missies en de risicokaart. Daarnaast ben ik verantwoordelijk voor de bestuurlijke integriteit en voor een goede afhandeling van klachten.

Rijkstaken

Als commissaris van de Koning heb ik daarnaast een aantal rijkstaken, waarover ik rechtstreeks aan de minister van Binnenlandse zaken en Koninkrijksrelaties verantwoording afleg.

Als rijksorgaan stimuleer ik de samenwerking tussen instellingen en organisaties in de provincie en ga ik regelmatig op werkbezoek bij de Utrechtse gemeenten. Daarnaast heb ik een rol in het proces van (her)benoeming van burgemeesters en hun loopbaanbegeleiding en houd ik toezicht op de bestuurlijke samenwerking. Ook de advisering over Koninklijke Onderscheidingen en aangelegenheden van het Koninklijk Huis valt onder de rijkstaken. Tot slot heb ik sinds februari 2016 een wettelijke zorgplicht bij verstoorde bestuurlijke verhoudingen in een gemeente en wanneer de bestuurlijke integriteit daar in het geding is. Onderdeel van de zorg voor integer openbaar bestuur is ook de integrale bestuurlijke aanpak van georganiseerde ondermijnende criminaliteit in de provincie Utrecht.

Mijn rijkstaken staan in de ambtsinstructie commissaris van de Koning +

PROVINCIE :: UTRECHT

100 jaar De Stijl

Gamechangers waren het, de kunstenaars van De Stijl. Revolutionaire vernieuwers, die aan het begin van de twintigste eeuw een wereldberoemde kunstbeweging van de grond wisten te krijgen. In 2017 bestond De Stijl precies 100 jaar. Ter ere van dit jubileum werd 2017 uitgeroepen tot het themajaar *Mondriaan tot Dutch Design*.

Waarom afficheert de provincie Utrecht zich graag met De Stijl? Waarom hebben Utrecht en Amersfoort zich massaal en opzichtig getooid in het rood, geel en blauw? Niet alleen omdat de provincie geldt als de geboortegrond en broedplaats van De Stijl. Ook en vooral omdat we ons geïnspireerd weten door het innovatieve van de kunststroming. En haar lef om vernieuwende wegen in te slaan.

Piet Mondriaan, Gerrit Rietveld, Theo van Doesburg en Bart van der Leck. Vier in onze regio geboren mannen met een concept en een geloof. Kunstenaars die de visie én de verbeeldingskracht hadden het grote modernistische project op te zetten dat de twintigste eeuw, in een aantal opzichten, zou gaan definiëren. In een maatschappij die daar aanvankelijk weinig van wilde weten, en de heren misschien ook wel voor gek verklaarde. Als íets de Stijl-beweging kenschetst, dan is het de kracht om een nieuwe visie te omarmen en een radicale omslag in de kunst te bewerkstelligen.

Te zien en te doen

Het themajaar 2017 bood een mooie kans om het werk van Rietveld en Mondriaan op unieke wijze te vieren en ons culturele erfgoed met jong en oud te delen. Dit resulteerde in een uitgebreid programma van exposities en evenementen, onder andere in het Rietveld Schröderhuis, Centraal Museum Utrecht, Rietveldpaviljoen, Mondriaanhuis , Kunsthal KAdE in Amersfoort en Slot Zuilen. En nog veel meer. De Stijl werd nieuw leven ingeblazen door inspirerende lezingen en debatten.

Rondom De Stijl was – en is – er dus van alles te zien en te doen in de provincie Utrecht. De provincie droeg 400.000 euro bij aan tal van projecten. Bovendien hebben we 100.000 euro extra beschikbaar gesteld voor een educatief project om kinderen en jongeren met De Stijl te inspireren. Al met al hebben we naar verwachting circa 150.000 extra (internationale) toeristen naar de provincie gehaald en daarmee 10 tot 15 miljoen euro aan extra bestedingen gegenereerd.

Het Nederlands Bureau Toerisme en Congressen zet zich, samen met diverse regio's en de HollandCitystrategie, in om ons land nationaal en internationaal te promoten. Het themajaar 100 jaar De Stijl sluit hier mooi bij aan.

We kijken terug op een mooi jaar!

Integriteit van openbaar bestuur / Bestuurlijke integriteit

Sinds de wijziging in de Gemeentewet en de Provinciewet in januari 2016 hebben commissarissen van de Koning als rijkstaak ook "het adviseren en bemiddelen bij verstoorde bestuurlijke verhoudingen in een gemeente en wanneer de bestuurlijke integriteit van een gemeente in het geding is."

Volgens de officiële toelichting op de wet worden hiermee geen nieuwe bevoegdheden of verantwoordelijkheden geïntroduceerd, maar is dit een voorbeeld van aansluiting van de wet bij de bestaande praktijk. Het was namelijk al zo dat commissarissen, in geval van wezenlijke bestuurlijke problemen of geschillen in gemeenten, konden bemiddelen of adviseren om een voor betrokkenen goede uitkomst te faciliteren. In de toelichting stelt de wet, dat er een rol kan zijn voor de commissaris "als bij een integriteitskwestie wethouders of raadsleden betrokken zijn. Het lokale politieke krachtenveld kan er dan aan in de weg staan dat de burgemeester onbelemmerd optreedt. In dit soort gevallen kan bemoeienis van de commissaris uitkomst bieden."

Daarnaast spreek ik met burgemeesters over het belang om het onderwerp integer openbaar bestuur regelmatig aan de orde te stellen in het gemeentebestuur, de raad en de ambtelijke organisatie. Burgemeesters hebben veel aandacht voor dit onderwerp, is mijn indruk. Vooral in kleinere gemeenten blijkt dat cliëntelisme, zoals het buiten de politieke en bestuurlijke gremia om regelen van zaken met de overheid, steeds op de loer ligt. Het aan zich binden en verplichten van mensen in ruil voor gunsten is van alle tijden en van alle plaatsen. Daarom is het goed als integriteit in alle gemeenten een terugkerend onderwerp van gesprek is.

Aangezien burgemeesters en wethouders over hun handelen verantwoording verschuldigd blijven aan de gemeenteraad en niet aan de commissaris, blijft de rol van de commissaris er een van adviseren en bemiddelen. In de praktijk betekent deze rol veelal dat een burgemeester contact kan hebben met de commissaris over de aanpak van een (dreigend) integriteitsvraagstuk.

Op provinciaal niveau ligt dit niet anders. Ik span me in om integer openbaar bestuur regelmatig op de agenda te krijgen. Met Provinciale Staten is het afgelopen jaar een gesprek over potentiële integriteitsrisico's gehouden. Daarnaast is in het najaar van 2017 een werkgroep van start gegaan met als opdracht het huidige integriteitsbeleid door te lichten en eventueel van verbeteringen te voorzien. Dit voor zowel Gedeputeerde Staten, Provinciale Staten als voor de ambtelijke organisatie.

Screening van bestuurders

Een integriteitsscreening van kandidaat-wethouders en -gedeputeerden is in onze provincie vrijwel overal een vaste gewoonte geworden. Zo'n screening is belangrijk, omdat ten eerste met het overleggen van een VOG duidelijk wordt dat geen sprake is van strafbare feiten. Daarnaast wordt vaak een bureau ingeschakeld om een kandidaat uitgebreid te screenen. Bekeken wordt of er belemmeringen zijn voor een benoeming, bijvoorbeeld door een samenloop van financiële belangen, en of die belemmeringen kunnen worden weggenomen. Minstens zo belangrijk is dat een kandidaat-bestuurder zich in een screening bewust kan worden van mogelijke integriteitsrisico's. Mede omdat zich in 2017 in Nederland een aantal situaties heeft voorgedaan, heeft de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) inmiddels een voorstel aan de Kamer gedaan ter verbetering van de screening van bestuurders. Een screening zal waarschijnlijk verplicht worden, evenals het overleggen van een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG). Ik ondersteun de aanpak van de minister en zal met mijn collega-commissarissen een bijdrage leveren een aan verbeterde en praktisch toepasbare screening. De uitdaging daarbij zal zijn een passend instrumentarium te vinden.

Paushuizelezing

Door de heer (Wiebe) Draijer; 'Economische kansen en uitdagingen voor Utrecht'

LEES VERDER

Paushuizelezing 2017

Op dinsdag 14 november 2017 heeft de heer Draijer, Voorzitter van de groepsdirectie van de Rabobank, de Paushuizelezing uitgesproken. Deze vijfde en goed bezochte lezing had als titel: *Samen de Stichtse regio vitaal en sterk maken.*

Utrecht en de Rabobank delen van oudsher een bijzondere band die teruggaat tot 1898, toen de Coöperatieve Centrale Raiffeisen Bank zich als centraal ondersteuningspunt voor een coöperatieve groep decentrale, lokale banken in Utrecht vestigde. In 2011 werd aan de Croeselaan in Utrecht het nieuwe hoofdkantoor van de Rabobank geopend, de opvallende Rabotoren (in de volksmond ook wel: de Verrekijker). Zijdelings refererend aan deze benaming werd de heer Draijer gevraagd te reflecteren op de economische kansen en uitdagingen voor de regio Utrecht.

In zijn lezing constateerde hij dat het erg goed gaat met Utrecht en dat de uitgangswaarden sterk zijn. De regio beschikt over een hoogopgeleide bevolking, kent een hoog voorzieningenniveau, heeft een hoge arbeidsparticipatie en een uitstekende centrale ligging. Eindhoven profileert zich als 'de slimste regio', maar op grond van de feiten komt dit predicaat daadwerkelijk de regio Utrecht toe. Behoud van dit succes vormt voor de toekomst de grootste uitdaging.

Uitdagingen ziet de heer Draijer bijvoorbeeld op het gebied van de leefomgeving en de bereikbaarheid. Volgens hem is het op deze thema's tijd voor een steviger ambitie, geformuleerd in samenwerking met alle stakeholders: de overheid, maar vooral het bedrijfsleven. Deze ambitie moet vervolgens vertaald worden in een concreet stappenplan. De heer Draijer zou de regio Utrecht bovendien op het gebied van duurzaamheid een 100%-ambitie toewensen, als bron van nieuwe oplossingen, business en infrastructuur.

Na zijn boeiende lezing beantwoordde de heer Draijer in de discussie diverse vragen en gaf hij een nadere onderbouwing van een aantal van zijn constateringen en aanbevelingen.

Verdeling burgemeesters over politieke partijen

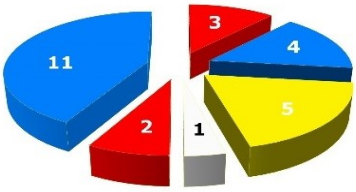

VVD	11
CDA	5
PvdA	4
ChristenUnie	3
D66	2
SGP	1

Man/vrouw verhouding

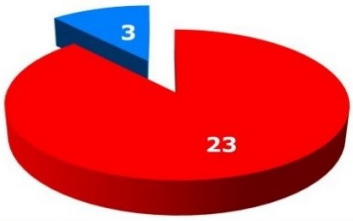

mannen	23
vrouwen	3

Gemiddelde leeftijd burgemeesters

Burgemeesters provincie Utrecht 2017

Al een aantal jaren heeft de provincie Utrecht relatief jonge burgemeesters. De gemiddelde leeftijd van burgemeesters in Utrecht lag in 2017 op 53 jaar. Landelijk is dat ongeveer 56 jaar. Hoewel het lastig is deze trend precies te verklaren, zie ik wel dat gemeenteraden open lijken te staan voor nieuwe burgemeesters die het ambt gaan leren. Ook tekent zich voorzichtig een landelijke ontwikkeling af naar benoeming van zij-instromers, dat wil zeggen kandidaten met een cv dat afwijkt van de gangbare wethouderservaring. Dat past weer in een trend dat steeds meer gemeenteraden goed nadenken over hoe hun profielschets echt onderscheidend kan zijn. Ik zie dat als een goede ontwikkeling.

Het aantal vrouwelijke burgemeesters ligt in Utrecht helaas onder het landelijk gemiddelde. In 2017 waren 3 van de 26 Utrechtse burgemeesters vrouw, oftewel 13 procent. Dit ondanks mijn intentie om, indien maar mogelijk, goede vrouwelijke kandidaten op te nemen in mijn selectie voor de vertrouwenscommissie uit de gemeenteraad. Sinds 2008 hebben op Utrechtse burgemeestersvacatures gemiddeld 31 kandidaten gesolliciteerd. Gemiddeld was van hen 26 procent vrouw. In diezelfde periode was gemiddeld 27 procent van de kandidaten die werden doorgestuurd naar de vertrouwenscommissie vrouw. De percentages zijn bijna gelijk. De gemeenteraad plaatst vervolgens een kandidaat als nummer één op de aanbeveling; iemand die als het meest overtuigend en het meest passend wordt beschouwd. Het is dus met betrekking tot kansen voor vrouwen van belang dat voldoende vrouwelijke burgemeesterskandidaten solliciteren. Voor de benoeming van waarnemend burgemeesters stel ik in de regel twee kandidaten voor aan de fractievoorzitters uit de raad. Ik span mij ervoor in dat, indien mogelijk, één van hen een vrouwelijke kandidaat is.

Het lokale openbaar bestuur is continu in beweging en dat geldt ook voor de positie en rollen van burgemeester, raad en college. In de voorgaande regeerperiode is het initiatiefvoorstel betreffende de Grondwetswijziging over de aanstellingswijze van burgemeesters en commissarissen van de Koning door zowel de Tweede als de Eerste Kamer in eerste lezing aangenomen. Ook de huidige regering is voornemens deze Grondwetswijziging door te zetten. Of dit verstandig is zonder de gehele context van het lokale bestuur in ogenschouw te nemen – zowel de raad als het college als de burgemeester –, valt echter te betwijfelen. Veel te vaak wordt alleen gesproken over de positie en benoemingswijze van de burgemeester. Maar verander je de burgemeestersbenoeming, dan verander je ook het bestel. Want wat zijn de gevolgen voor de onafhankelijke positie van de burgemeester wanneer deze bijvoorbeeld direct wordt gekozen? Hoe verhoudt zijn positie zich tot die van de eveneens gekozen gemeenteraadsleden?

Wezenlijke vragen waar de politiek vooralsnog geen antwoord op lijkt te hebben. Natuurlijk kan de benoemingswijze van de burgemeester als gevolg van een politieke beslissing veranderen. Het is belangrijk dat daarbij wordt gezien dat de huidige burgemeester vooral sterk wordt gewaardeerd vanwege zijn of haar onafhankelijke positie boven de (politieke) partijen, een positie die wordt gegarandeerd doordat de burgemeester, die in feite nu ook al door de gemeenteraad wordt gekozen, uiteindelijk door de Kroon wordt benoemd. Bij een 'echt' gekozen burgemeester zal die belangrijke onafhankelijkheid verdwijnen.

Burgemeesterszaken					
VVD	CDA	PvdA	ChristenUnie	D66	SGP
11	5	4	3	2	1
23 mannen			3 vrouwen		
Gemiddelde leeftijd			53 jaar		

Nieuwe burgemeesters in Utrecht

De heer S.C.C.M. (Sjoerd) Potters werd per 4 april 2017 benoemd tot burgemeester van De Bilt. Hij was daarvoor lid van de Tweede Kamer. In Leusden werd de heer G.J. (Gerolf) Bouwmeester, oud-voorzitter van het stadsdeel Amsterdam-West, per 7 september benoemd. Met ingang van 10 november werd de heer L.J. (Laurens) de Graaf benoemd tot burgemeester van Lopik, die daarvoor als lector aan het Kenniscentrum Sociale Innovatie van de Hogeschool Utrecht was verbonden.

Burgemeesters die een overstap maakten

In 2017 maakten drie Utrechtse burgemeesters een overstap. Na vijf jaar burgemeester van Veenendaal te zijn geweest, werd de heer A.W. (Wouter) Kolff op 13 september 2017 benoemd tot burgemeester van Dordrecht.

Daarnaast waren er burgemeesters die ervoor kozen om iets geheel anders te gaan doen. Zo is mevrouw R.G. (Renate) Westerlaken-Loos (Lopik) aan de slag gegaan als directeur bij het Ronald McDonald Kinderfonds en maakte de heer H.M. (Hans Martijn) Ostendorp (Bunnik) de overstap naar de directie van eerstedivisie-voetbalclub De Graafschap.

Het is goed om te zien dat burgemeesters ook buiten het openbaar bestuur gewild zijn: een burgemeester doet tenslotte ervaring en competenties op die in elke sector van grote waarde kunnen zijn. Andersom geldt hetzelfde: burgemeesters die bijvoorbeeld vanuit het bedrijfsleven instromen, nemen weer andere kwaliteiten en inzichten mee. Als commissaris ben ik voorstander van meer variatie in het openbaar bestuur en gelukkig is dit ook steeds meer aanwezig.

Daarnaast waren er burgemeesters die ervoor kozen om iets geheel anders te gaan doen. Zo is mevrouw R.G. (Renate) Westerlaken-Loos (Lopik) aan de slag gegaan als directeur bij het Ronald McDonald Kinderfonds en maakte de heer H.M. (Hans Martijn) Ostendorp (Bunnik) de overstap naar de directie van eerstedivisie-voetbalclub De Graafschap.

Het is goed om te zien dat burgemeesters ook buiten het openbaar bestuur gewild zijn: een burgemeester doet tenslotte ervaring en competenties op die in elke sector van grote waarde kunnen zijn. Andersom geldt hetzelfde: burgemeesters die bijvoorbeeld vanuit het bedrijfsleven instromen, nemen weer andere kwaliteiten en inzichten mee. Als commissaris ben ik voorstander van meer variatie in het openbaar bestuur en gelukkig is dit ook steeds meer aanwezig.

Waarnemend burgemeesters in Utrecht

Vanwege het vertrek van de burgemeesters van Veenendaal en Bunnik moesten – in afwachting van de sollicitatieprocedures die na de gemeenteraadsverkiezingen van 21 maart 2018 van start gaan – voor beide gemeenten waarnemend burgemeesters worden gezocht. Bij de keuze voor waarnemers draag ik indien mogelijk twee kandidaten voor aan de vertrouwenscommissie van de betreffende gemeente. Zodoende valt er wat te kiezen voor de gemeenteraad en heeft de waarnemer breed draagvlak om het burgemeestersambt te kunnen uitoefenen. In Bunnik ging de heer R. (Roland) van Schelven per 5 september 2017 aan de slag als waarnemend burgemeester. In Veenendaal werd de heer P.A. (Piet) Zoon per 21 september 2017 tot waarnemend burgemeester benoemd.

Herbenoemeningen in 2017

De veranderingen in het lokale bestuur komen ook op andere manieren tot uiting. Ook herbenoemingen van burgemeesters worden steeds minder een standaardprocedure. Vertrouwenscommissies besteden, terecht, meer aandacht aan een goede en zorgvuldige beoordeling van het functioneren van de burgemeester. Dat heeft er onder meer toe geleid dat de beëdiging van een burgemeester bij de herbenoeming door mij in de openbare raadsvergadering wordt afgenomen. Ik vind dit een logische en goede ontwikkeling: het past de burgemeester van nu om in alle openbaarheid beëdigd te worden. Zo mocht ik dit jaar onder andere naar Baarn, waar burgemeester M.A. (Mark) Röell in theater De Speeldoos door mij werd beëdigd vanwege zijn herbenoeming. Een mooie gelegenheid voor gemeenteraad en burgemeester om terug te blikken én vooruit te kijken. Ook in Vianen (de heer W.G. (Wim) Groeneweg), Nieuwegein (de heer F.T.J.M. (Frans) Backhuijs), Eemnes (de heer R. (Roland) van Benthem) en De Ronde Venen (de heer M. (Maarten) Divendal) heb ik in de raadszaal de burgemeesters de ambtseed afgenomen vanwege hun herbenoeming.

Georganiseerde ondermijnende criminaliteit

Werken aan een weerbare samenleving

LEES VERDER

Georganiseerde ondermijnende criminaliteit

Georganiseerde ondermijnende criminaliteit is een grote sector van miljarden aan illegale economische activiteit, waar verschillende overheden in alle provincies, in meer of mindere mate, mee te maken krijgen.

Onderzoek van de Nederlandse School voor Openbaar Bestuur bevestigt dat een brede en geïntegreerde aanpak de beste benadering is om georganiseerde ondermijnende criminaliteit aan te pakken. Dit houdt in dat, naast de klassiek justitiële benadering, vooral ook gewerkt moet worden om de weerbaarheid van de samenleving in al zijn geledingen te vergroten.

Ik vraag in het Utrechtse aandacht voor dit onderwerp in onze regio, onder meer bij justitie, politie en de burgemeesters. Ook in onze provincie is sprake van een geïntegreerde aanpak van georganiseerde ondermijnende criminaliteit. Alle gemeenten en ook de provincie zijn aangesloten bij het Regionaal Informatie en Expertisecentrum (RIEC) Midden-Nederland. Bij het RIEC zijn veel andere instanties aangesloten, zoals de politie, het OM, de belastingdienst, de FIOD en de waterschappen. Binnen het RIEC kan onder voorwaarden informatie worden gedeeld, wanneer sprake is van een vermoeden van georganiseerde ondermijnende criminaliteit. Daardoor kunnen onder meer strafrechtelijke en bestuurlijke aanpak op elkaar worden afgestemd.

Daarnaast brengt het RIEC Midden-Nederland, op verzoek van de Utrechtse gemeenten, met zogenaamde ondermijningsbeelden, in kaart waar een gemeente kwetsbaar is voor georganiseerde ondermijnende criminaliteit. Het is de bedoeling dat halverwege 2018 voor alle gemeenten een ondermijningsbeeld beschikbaar is. Ik heb het RIEC gevraagd om daarna ook een integraal ondermijningsbeeld voor de hele regio samen te stellen.

Voor gemeenten, maar ook voor de provincie, zal het in 2018 een opgave zijn om in het bestuur en in de ambtelijke organisatie voldoende ogen en oren te organiseren in het bestrijden en de aanpak van georganiseerde ondermijnende criminaliteit. Ook zullen daarbij maatschappelijke organisaties, zoals ondernemersverenigingen, notarissen, makelaars en bijvoorbeeld woningcorporaties moeten worden betrokken. Daarnaast zal het een uitdaging zijn om ondermijnende criminaliteit in vakantie- en recreatieparken provinciebreed in beeld te krijgen en zal ook aandacht moeten zijn voor eenduidige toezicht en handhaving in het buitengebied.

PROVINCIE :: UTRECHT

Ontvangst ambassadeurs

Corps diplomatique leert de regio kennen

LEES VERDER

Op woensdag 22 november 2017 bracht het corps diplomatique een bezoek aan Utrecht, een gezelschap bestaande uit de hoofden van buitenlandse ambassades in Nederland. Circa 80 ambassadeurs kwamen gezamenlijk per bus uit Den Haag om kennis te maken met Utrecht en de regionale economie.

Een bont gezelschap diplomaten had zich aangemeld, waaronder de ambassadeurs van Kazachstan, Brazilië, Frankrijk, Peru, Israël en Burundi. Samen met het kabinet van de burgemeester Utrecht en het ministerie van Buitenlandse Zaken was een interessant dagprogramma opgesteld, waarbij de ambassadeurs in de middag konden kiezen uit drie verschillende deelprogramma's:
(1) een bezoek aan het Utrecht Science Park,
(2) een bezoek aan Amersfoort, of
(3) een bezoek aan de Dutch Game Garden en de Jaarbeurs Innovation Mile (JIM).

Locoburgemeester Everhardt en ik verwelkomden het omvangrijke gezelschap bij aankomst op de drempel van het Stadskantoor, waarna we ons naar de 21ste etage begaven voor een vogelperspectief op de ontwikkelingen in het stationsgebied. De stationshal is gereed, maar er zijn nog veel indrukwekkende activiteiten gaande, zoals de bouw van het World Trade Center en de grootste fietsenstalling van de wereld (plek voor 12.500 fietsen!).
Na een groepsfoto in de lobby van het Stadskantoor volgde een rondleiding door het stationsgebied. In de fietsgarage wist een hoogzwangere passante de groep op zijn Hollands te verbazen door zonder ook maar de minste aarzeling haar fiets in een bovenrek te parkeren – gezien haar fysieke hoedanigheid een kordate actie. Ook de vernieuwing van winkelcentrum Hoog Catharijne schiet al een heel eind op, wat een verbetering!

Tijdens het bezoek aan muziekcentrum TivoliVredenburg deed de voorzitter van de Economic Board Utrecht, de heer Broeders, het regionale economische beleid uit de doeken. In de regio Utrecht werken wetenschap, overheid en bedrijfsleven letterlijk grenzeloos samen, een belangrijk ingrediënt van het uitzonderlijk goede economische vestigingsklimaat.

Evenals het gezamenlijk programma waren de deelprogramma's in de middag een groot succes. Het bezoek aan Amersfoort was bijzonder populair, bijna twee-derde van de aanwezigen maakte deze keuze. Zelf ben ik meegegaan naar het Utrecht Science Park, waar we een aantal bijzondere wetenschappelijke projecten in het vooraanstaande Hubrecht Instituut bezochten. De ambassadeurs waren hier onder de indruk van de wetenschappelijke beloftes op het gebied van bioprinting en stamceltechnologie.

De dag werd afgesloten met een bijeenkomst in het Centraal Museum, waar directeur Bart Rutten een inleiding verzorgde bij de net geopende – en indrukwekkende – Pyke Koch-tentoonstelling 'De Wereld van Pyke Koch'. De ambassadeurs zijn met een sterk verbeterd beeld van onze mooie regio weer naar Den Haag teruggereisd.

Werkbezoeken aan gemeenten en bedrijven

De blik naar buiten: voeling houden met de werkvloer

LEES VERDER

Gemeentebezoeken

Eens per twee jaar bezoek ik, als rijkstaak, alle 26 Utrechtse gemeenten en laat ik mij op deze bezoeken informeren over wat er leeft in de gemeente. Gemeentebezoeken kennen een standaard opzet: na een één-op-één-gesprek met de betreffende burgemeester volgt een gesprek met het College van B en W, waarin "per portefeuille" de bestuurlijke actualiteiten worden doorgenomen. Daarbij is speciale aandacht voor de kwaliteit van de bestuurlijke samenwerking tussen provincie en gemeente: hoe ervaart de gemeente de samenwerking? Ook vraag ik vanuit mijn rol als rijksfunctionaris aandacht voor belangrijke onderwerpen die de kwaliteit van het openbaar bestuur betreffen. Denk aan integriteit van bestuurders en volksvertegenwoordigers, ondermijning en cybersecurity.

Na de bestuurlijke gesprekken volgt een bezoek aan een project, instelling of bedrijf. De gemeente maakt hierin zelf een keuze. Van een kleinschalige koekjesfabriek tot een wereldproducent van vaccins, en van een gezondheidscentrum tot een nieuw te ontwikkelen woonwijk, de mogelijkheden zijn legio. Ter afsluiting van het gemeentebezoek staat altijd een informeel samenzijn in aanwezigheid van volksvertegenwoordigers op het programma, waarbij raadsleden van de gemeente en een vertegenwoordiging van statenleden elkaar ontmoeten en ervaringen uitwisselen. Burgemeester en commissaris blikken bij deze gelegenheid terug op het verloop van het gemeentebezoek.

In 2017 heb ik de volgende gemeenten bezocht: Amersfoort, Bunschoten, De Bilt, De Ronde Venen, Houten, Montfoort, Renswoude, Stichtse Vecht, Utrecht, Vianen en Woudenberg.

Projecten

· Opening van nieuw innovatiecentrum The Bridge bij Fujitsu Nederland in Maarssen (maandag 6 februari)
In aanwezigheid van onder anderen de voormalig bevelhebber der Nederlandse strijdkrachten Peter van Uhm en de CEO van Fujitsu EMEIA (Europe, Middle East, India & Africa) Duncan Tait, had ik de eer om het Nederlandse hoofdkantoor van Fujitsu in Maarssen 'the Bridge' te openen. The Bridge is een centrum waarin klanten van Fujitsu kennis kunnen maken met de laatste innovaties van het Japanse bedrijf, zoals een Internet of Things-aquarium, een connected bestelbus en een doorbraak op het gebied van printplatenkoeling.

· Liszt Concours (8 t/m 21 oktober)
Op zaterdag 7 oktober was Paushuize, als historisch provinciehuis in hartje Utrecht, het decor van de traditionele Liszt Concours-lunch. Afgelopen jaar vond hier alweer de 11de editie van dit driejaarlijkse pianoconcours plaats. De informele lunch aan de start van dit vooraanstaande concours – die ik als gastheer mocht openen – vormt altijd de eerste ontmoeting tussen de internationale kandidaten, de jury en het bestuur van het Liszt Concours.

Het concours had in 2017 een andere speelopzet. In plaats van een afvalrace werd een poule-schema geïntroduceerd, waardoor kandidaten langer konden meedingen en meer gelegenheid kregen zich aan de jury te presenteren. Vanwege deze gewijzigde opzet waren er minder kandidaten dan voorgaande edities: 14 in plaats van 23. Ze waren afkomstig uit onder meer Zuid-Korea, China, Duitsland, Italië, Japan, het Verenigd Koninkrijk en – heel leuk – Nederland!

· Botteruitje EBU (donderdag 6 juli)
Vanuit de museumhaven van Bunschoten-Spakenburg kozen de historische botters met ca. 45 boardleden van de Economic Board Utrecht (EBU) het ruime sop van het Eemmeer. Tijdens deze informele vaartocht kregen de voorzitter van de EBU en ik de gelegenheid de leden van de zes clusters van de EBU te bedanken voor hun niet-aflatende inzet ten behoeve van de regionale economie en het Utrechtse vestigingsklimaat. De zes clusters van de Economic Board zijn Groen, Gezond, Slim, Life Sciences, Internationalisering en de Human Capital Agenda.

· Opening tentoonstelling *De kleuren van De Stijl*, Kunsthal KAdE in Amersfoort (vrijdag 5 mei)
In het kader van *100 jaar De Stijl* mocht ik op 5 mei de bijzondere tentoonstelling *De Kleuren van De Stijl* openen in kunsthal KAdE aan het Eemplein in Amersfoort. Kunsthal KAdE (Kunst aan de Eem) is een museum zonder eigen collectie. De expositie spitste zich toe op het kleurgebruik van de protagonisten van De Stijl (Mondriaan, Van Doesburg, Van der Leck, Vantongerloo, Huszár) en vervolgens op kunstenaars die sindsdien – tot op heden – onderzoek bleven doen naar de autonome kracht van kleuren. Speciaal voor deze tentoonstelling was een ontwerp van Gerrit Rietveld voor een vliegtuiginterieur op levensechte schaal uitgevoerd. Als klap op de vuurpijl had de kunsthal het veelbesproken doek 'Who's Afraid Of Red, Yellow and Blue III' van Barnett Newman uitgeleend gekregen van het Stedelijk Museum Amsterdam.

· Bezoek Landeshauptmann Oberösterreich en gevolg van journalisten (vrijdag 30 juni)
Op vrijdag 30 juni had ik een werkontbijt met een bestuurlijke afvaardiging van het Oostenrijkse landsdeel Oberösterreich. Hoofd van de Oostenrijkse buitenlandmissie was Landeshauptmann Thomas Stelzer, die in Utrecht kwam kijken naar de pijlers onder ons succesvolle vestigingsklimaat; tenslotte bereikte Utrecht in de Regional Competetiveness Index een prestigieuze tweede plek, terwijl de regio Oberösterreich genoegen moest nemen met de 103de plaats. Stelzer liet weten dat het hem menens was de score van zijn regio te verbeteren. In zijn gevolg zaten circa twaalf vertegenwoordigers van de Oostenrijkse media. Na het werkontbijt tekenden – onder mijn (ceremoniële) regie en ten overstaan van de aanwezige pers – de Economic Board Utrecht en haar Oostenrijkse evenknie, Business Upper Austria, een Letter of Intent, gericht op het delen van kennis en ervaring.

gemeentenbezoeken cvdK in 2017	
12 januari	Amersfoort
25 januari	De Ronde Venen
9 februari	Montfoort
15 februari	Bunschoten
9 maart	Renswoude
16 maart	IJsselstein
6 april	Houten
20 april	Woudenberg
14 juni	Vianen
6 september	Utrecht
13 september	De Bilt
26 oktober	Stichtse Vecht

Openbare orde en veiligheid

Goede voorbereiding is het halve werk

LEES VERDER

In 2010 werd de Wet veiligheidsregio's van kracht. Sindsdien ligt het accent van mijn rol als commissaris van de Koning op toezicht houden en verbinden. Het operationeel toezicht, namens de minister van Veiligheid en Justitie, wordt uitgevoerd door de Inspectie Veiligheid en Justitie.

Bovenregionale samenwerking

Rampen en crises houden zich niet aan bestuurlijke grenzen, dus een goede interregionale samenwerking is essentieel. De Veiligheidsregio Utrecht VRU heeft een samenwerking met de andere veiligheidsregio's in Midden-Nederland: de veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek en de veiligheidsregio Flevoland.

Ook met de andere buurregio's worden contacten onderhouden. In april werd samen met de veiligheidsregio Gelderland-Zuid de interregionale bijeenkomst 'Vaarwegincidenten' georganiseerd. Een relevant onderwerp, want vaak loopt de geografische bestuurlijke grens midden op een vaarweg, zoals tussen de provincies Gelderland en Utrecht. Bij vaarwegincidenten (denk aan de aanvaring van de stuw bij Grave) kan dit voor bijzondere bestuurlijke situaties zorgen: welke veiligheidsregio is bevoegd of verantwoordelijk? Op de bijeenkomst werd de noodzaak tot het maken van interregionale afspraken – welke regio neemt bij een samenloop van bevoegdheden het initiatief, wie is er wanneer in de lead? – nog eens onderstreept.

Oefeningen

In het najaar was er de grote meerdaagse hoogwateroefening 'Deining en Doorbraak'. Deze oefening werd in samenwerking met Defensie georganiseerd door vijf waterschappen en vier veiligheidsregio's, waaronder de VRU. Een grootschalige, multidisciplinaire crisisoefening, waarbij een doorbraak van de Lek onderdeel was van het beoefende scenario. Ook vond er binnen de VRU een oefening plaats van het Regionaal Beleidsteam (RBT), bedoeld om te trainen in een situatie met een opgeschaald crisisbestuur. Deelnemers aan het RBT zijn onder meer de burgemeesters die bij een crisis betrokken zijn, met als voorzitter de burgemeester van Utrecht als voorzitter van de veiligheidsregio.

Rijksherenbijeenkomst 2017

Ieder jaar organiseren de voorzitter van de VRU en ik samen een bijeenkomst voor de Utrechtse rijksfunctionarissen. Een rijksfunctionaris is een vertegenwoordiger van het Rijk in de provincie, die in het geval van een ramp of crisis op basis van noodwetgeving een bestuurlijke rol kan spelen. De jaarlijkse bijeenkomst is bedoeld om elkaar te leren kennen en bewustzijn te creëren over de rolverdeling. Een goede voorbereiding is tenslotte het halve werk.

Tijdens de afgelopen editie keken we terug op het incident met aanvaring van de stuw bij Grave. Tevens werd in een kort college een prikkelend toekomstperspectief gegeven over technologische ontwikkelingen als kunstmatige intelligentie: richten bestuurders zich "gezien dat perspectief" wel op de juiste issues en is het beleid toekomstbestendig?

Toezicht

Sinds 2010 is de Wet veiligheidsregio's van kracht. Op basis van deze wet ligt het accent van mijn rol in de openbare orde en veiligheid op bestuurlijk toezichthouden en verbinden. Het operationeel toezicht op de prestaties van de veiligheidsdiensten wordt uitgevoerd door de Inspectie Justitie en Veiligheid. In Nederland is de rampenbestrijding en crisisbeheersing op regionaal niveau georganiseerd, waarbij het land is onderverdeeld in 25 veiligheidsregio's. In de Veiligheidsregio Utrecht (VRU) zijn alle 26 Utrechtse gemeenten verenigd.

De veiligheidsregio's geven operationeel leiding aan brandweer en ambulancezorg. De deelnemende gemeenten zijn in het algemeen bestuur vertegenwoordigd door hun burgemeester, die daarover weer verantwoording aflegt in de eigen gemeenteraad. Voorzitter van de VRU is burgemeester Van Zanen van de gemeente Utrecht.

Bij een incident van grote omvang heeft de voorzitter van de VRU het opperbevel. Omvang en impact van een incident worden uitgedrukt in zogeheten GRIP-niveaus. Bij GRIP 0 is er sprake van dagelijkse routine, zoals een aanrijding. GRIP 4 heeft betrekking op een incident met (boven)regionale uitstraling, bijvoorbeeld de brand bij Chemie-Pack Moerdijk in 2011. GRIP 5 en GRIP Rijk duidt op een incident met regio-overstijgende of landelijke gevolgen.

Mocht uit een rapportage van de Inspectie JenV blijken dat de Veiligheidsregio Utrecht structureel tekortschiet in de uitvoering van taken, dan kan de Inspectie mij vragen erop toe te zien dat het bestuur van de VRU passende maatregelen neemt. Dat is nog niet voorgekomen. Sterker nog: de Inspectie heeft de voorbereiding op rampen en crises van alle veiligheidsregio's op kwaliteit getoetst, en de Veiligheidsregio Utrecht eindigde in de top drie – een prachtig resultaat.

Streekbezoek ZM de Koning en HM de Koningin aan het Eemland

dinsdag 24 oktober 2017

LEES VERDER

ZM en HM tekenen het gastenboek bij aankomst in Amersfoort.

1 / 10

PROVINCIE :: UTRECHT

ZM en HM lopen langs de Eem van de Koppelpoort naar het Eemhuis.

2 / 10

PROVINCIE :: UTRECHT

Daarna volgt een bezoek aan het Eemhuis.

3 / 10

PROVINCIE :: UTRECHT

De volgende bestemming is boerderij het Gagelgat in Soest.

4 / 10

PROVINCIE :: UTRECHT

PROVINCIE :: UTRECHT

PROVINCIE :: UTRECHT

PROVINCIE :: UTRECHT

PROVINCIE :: UTRECHT

PROVINCIE :: UTRECHT

PROVINCIE :: UTRECHT

Koninklijke bezoeken

LEES VERDER

Ook in 2017 bezochten ZM Koning Willem-Alexander, HM Koningin Máxima en andere leden van het Koninklijk Huis regelmatig de provincie Utrecht. 29 maal waren zij aanwezig bij vieringen, herdenkingen en andere evenementen.

Zo bracht Koning Willem-Alexander een bezoek aan woonwagencentrum Beukbergen en was hij aanwezig bij de viering van 500 jaar Reformatie. Op 18 mei 2017 bracht Koningin Máxima een bezoek aan het Prinses Máxima Centrum voor Kinderoncologie.

Ook Prinses Beatrix, Prinses Margriet en professor mr. Pieter van Vollenhoven, Prinses Laurentien en Prins Constantijn toonden bij verschillende gelegenheden hun belangstelling.

Overzicht Koninklijke bezoeken 2017

- ZM de Koning +
- HM Koningin Máxima +
- HKH Prinses Beatrix +
- HKH Prinses Margriet en prof. mr. Pieter van Vollenhoven +
- HKH Prinses Laurentien +
- ZKH Prins Constantijn +

Overzicht Koninklijke Bezoeken 2017 Zijne Majesteit de Koning		
24-3-2017	Utrecht	Kick-off sessie Groei programma Oranjefonds
16-6-2017	Utrecht	Openingswedstrijd UEFA Women
24-10-2017	Eemland	Streekbezoek
25-10-2017	Soest	Minisymposium Koninklijke Vereniging van Nederlandse Reserve Officieren
31-10-2017	Utrecht	Viering 500 jaar Reformatie
2-11-2017	Utrecht	Symposium 50-jaar bestaan Rutgers stichting
22-11-2017	Zeist	Bezoek woonwagencentrum Beukbergen
5-12-2017	Woerden	Bezoek basisteam De Copen politiebureau Woerden
7-12-2017	Utrecht	Bezoek Oranje Fonds

Overzicht Koninklijke Bezoeken 2017 HM Koningin Máxima		
24-1-2017	Utrecht	opening Nationale Onderwijstentoonstelling
22-2-2017	Utrecht	Opening eerste Businezz Forum
22-2-2017	Utrecht	Bezoek Stichting de Tussenvoorziening
18-5-2017	Utrecht	Werkbezoek Prinses Máxima Centrum voor Kinderoncologie
16-7-2017	Utrecht	Openingswedstrijd UEFA Women Australia
24-8-2017	Utrecht	Bezoek Bartholomeusgasthuis
24-8-2017	Amerongen	Bezoek aan Buurtgezinnen
15-9-2017	Utrecht	Dag van de Jeugdprofessionals
5-10-2017	Amersfoort	Women Inc.
6-10-2017	Amersfoort	Lerarencongres
24-10-2017	Eemland	Streekbezoek

Overzicht Koninklijke Bezoeken 2017 HKH Prinses Beatrix		
8-4-2017	Nieuwegein	Jubileumcongres Wereld Parkinson Dag
7-10-2017	Driebergen	Viering 40 jaar motorondersteuning Landelijke Politie

Overzicht Koninklijke Bezoeken 2017 HKH Prinses Margriet en prof. mr. Pieter van Vollenhoven			
HKH Prinses Margriet en prof. mr. Pieter van Vollenhoven	4-5-2017	Rhenen	Herdenking Grebbeberg
prof. mr. Pieter van Vollenhoven	28-6-2017	Renswoude	Opening Bezoekerscentrum Grebbelinie
prof. mr. Pieter van Vollenhoven	7-12-2017	Nieuwegein	Uitreiking 15 miljoenste zwemdiploma

Overzicht Koninklijke Bezoeken 2017 HKH Prinses Laurentien			
7-10-2017		Utrecht	Congres Genootschap Onze Taal

Overzicht Koninklijke Bezoeken 2017 ZKH Prins Constantijn		
13-6-2017	Utrecht	Viering 30 jarig bestaan Prins Bernhard Leerstoel

Koninklijke onderscheidingen en Predicaten

Bijzondere waardering voor bijzondere verdiensten

LEES VERDER

Koninklijke onderscheidingen

In de provincie Utrecht ontvingen in 2017 in totaal 305 mensen een lintje, 32 meer dan in 2016. Deze toename had vooral te maken met een groter aantal voorstellen voor de Algemene Gelegenheid (Lintjesregen), waar 28 meer aanvragen voor zijn binnengekomen. 246 personen werden benoemd tot Lid in de Orde van Oranje-Nassau, 46 personen tot Ridder in de Orde van Oranje-Nassau, 11 personen tot Officier in de Orde van Oranje-Nassau en twee personen tot Ridder in de Orde van de Nederlandse Leeuw. 68 procent van de Koninklijke onderscheidingen werd in 2017 uitgereikt aan een man, 32 procent aan een vrouw. Dit percentage ligt al enkele jaren op een vrijwel gelijk niveau.

Doorgaans is het de burgemeester die de onderscheiding uitreikt aan de decorandus. Een enkele keer is deze eer aan de commissaris van de Koning, bijvoorbeeld als het gaat om een burgemeester. In 2017 heb ik zelf echter geen Koninklijke onderscheiding uitgereikt.

Nederland kent twee civiele orden: de
Orde van Oranje-Nassau, voor bijzondere verdiensten voor de samenleving en de Orde van de Nederlandse Leeuw, voor bijzondere prestaties, bijzonder talent of uitzonderlijke verdiensten voor Nederland. De Orde van Oranje-Nassau telt zes graden. De meeste gedecoreerden worden benoemd tot Lid in de Orde van Oranje-Nassau, zoals de vele vrijwilligers die zich onvermoeibaar inzetten binnen allerlei verenigingen en organisaties.

Predicaten

De predicaten 'Koninklijk' en 'Bij Koninklijke Beschikking Hofleverancier' worden uitgereikt aan organisaties die in Nederland op landelijk of regionaal niveau een vooraanstaande plaats innemen. De Koninklijke Erepenning symboliseert het respect en de waardering van de Koning voor de bijzondere verdiensten van de ontvanger.

Bij aanvragen voor bestendiging van predicaten – na 25 jaar – en aanvragen voor een Koninklijke Erepenning heb ik uit hoofde van mijn ambt een adviserende rol.

In 2017 ontving ik vijf nieuwe aanvragen voor het predicaat 'Koninklijk'. Twee aanvragen werden afgewezen, de firma Rijnja Repro BV uit Utrecht kreeg het predicaat toegekend. De resterende twee aanvragen zullen in 2018 worden afgerond. Daarnaast werd van vijf organisaties het predicaat in 2017 voor 25 jaar bestendigd. Het betrof de Koninklijke Nederlandse Federatie van Muziekverenigingen, de Koninklijke Rederijkerskamer Jan van Beers en de Koninklijke TNT Post Brassband te Utrecht, Koninklijke Horeca Nederland te Woerden en Koninklijke Saint-Gobain Glass Nederland NV te Amersfoort.

Ook kwamen er afgelopen jaar twee nieuwe aanvragen voor het predicaat 'Hofleverancier' binnen. De firma Elberse Orgelmakers uit Soest mocht het predicaat in ontvangst nemen, de andere aanvraag is nog in behandeling. Voor de bestendiging van het predicaat 'Hofleverancier' kwamen in 2017 drie aanvragen binnen, die inmiddels alle zijn gehonoreerd. Het betrof de firma Van Hengstum BV te Soest en Kunsthandel Schoonheim BV en Broekman De Rode Winkel Holding BV te Utrecht.

Orde van Oranje-Nassau	2016	2017	M/V 2016 (%)		M/V 2017 (%)	
Lid	218	246	67%	23%	67%	23%
Ridder	47	41	74%	26%	60%	40%
Officier	7	15	85%	15%	85%	15%
Officier met de zwaarden	0	1	–	–	100%	0%
Commandeur	0	0	-	-	-	-
Grootofficier	0	0	-	-	-	-
Ridder Grootkruis	0	0	-	-	-	-

Orde van de Nederlandse Leeuw	2016	2017	M/V 2016 (%)	M/V 2017 (%)
Ridder	1	2	100% / 0%	100% / 0%
Commandeur	0	0	-	-
Ridder Grootkruis	0	0	-	-

Verzoeken, bemiddelingen en klachten

Persoonlijk aanspreekpunt

LEES VERDER

Jaarlijks ontvang ik verzoeken om hulp of bemiddeling van burgers die in veel gevallen nergens anders meer terecht kunnen.

Inwoners van de provincie Utrecht wenden zich soms tot de commissaris van de Koning met een verzoek om hulp of bemiddeling. Omdat ik vaak niet over de bevoegdheden beschik om concreet te helpen, verwijs ik in veel gevallen door naar een instantie die de aanvragers tastbaar van dienst kan zijn. Mensen die een beroep op mij doen, kunnen echter altijd op een persoonlijk antwoord rekenen.

In 2017 heb ik 21 verzoeken om hulp of bemiddeling ontvangen en beantwoord.

Een aparte categorie vormen de verzoeken om een voorziening 'onverwijlde' bijstand uit de Participatiewet. Op grond van artikel 81 van de Participatiewet kan iemand bij de voorzitter van Gedeputeerde Staten om een voorlopige voorziening vragen wanneer die persoon een aanvraag om toekenning van algemene bijstand bij het bevoegd gezag (burgemeester en wethouders) heeft ingediend en dit gezag in gebreke blijft bij het toekennen van een voorschot.

In 2017 heb ik 2 van dit soort verzoeken ontvangen en behandeld. Dit is weinig in vergelijking met voorgaande jaren, aangezien het gemiddelde op circa 7 gevallen per jaar ligt.

Overzicht verzoeken	
Verzoeken om voorlopige voorziening WWB art. 81	2
Verzoeken om bemiddeling/klachten van burgers	21
Verzoeken om ondersteuning project of toesturen gegevens	10

Felicitaties en jubilea

'In 2017 werd de oudste inwoner van Utrecht, mevrouw A. Brazs - Later, 111 jaar!'

In 2017 heb ik maar liefst 1179 inwoners van de provincie Utrecht mogen feliciteren met een bijzonder huwelijksjubileum of uitzonderlijke verjaardag. Zo bereikten maar liefst 84 Utrechters vorig jaar de leeftijd van 100. In 2017 werd de oudste inwoner van de provincie Utrecht 111!

Huwelijksjubilea 2017 +

Verjaardagen 2017 +

PROVINCIE :: UTRECHT

Huwelijksjubilea 2017	
Huwelijk	Aantal verstuurde felicitaties
60 jaar	796
65 jaar	186
70 jaar	25
75 jaar	0

Verjaardagen 2017	
Leeftijd	Aantal verstuurde felicitaties
100	84
101	39
102	20
103	10
104	9
105	5
106	2
107	2
108	0
109	0
110	0
111	1 oudste inwoner provincie Utrecht 2017

Een greep uit mijn agenda

Januari

2 Nieuwjaarsreceptie provincie Utrecht
12 Gemeentebezoek Amersfoort
17 Nieuwjaarsreceptie ZM de Koning en HM Koningin Máxima
24 Opening Nationale Onderwijs Tentoonstelling door HM Koningin Máxima
25 Gemeentebezoek De Ronde Venen
26 Uitreiking Anjeractieprijzen Utrecht
27 Werkbezoek ambassadeur Duitsland
28 Bijeenkomst vrijwilligers Huis Doorn

jan feb mrt apr mei jun jul aug sep okt nov dec

Een greep uit mijn agenda

Februari

3 Boekpresentatie Vergeten Slachtoffers
3 Oud-GS-ledendiner
6 Opening Fujitsu Experience Center
8 Studentenontvangst Paushuize
9 Gemeentebezoek Montfoort
10 Afscheid burgemeester Westerlaken
15 Gemeentebezoek Bunschoten
22 HM Koningin Máxima brengt bezoek aan Buzinezz Forum
22 Profielschetsvergadering Leusden
25 Jurylid bij carnavalsoptocht Wijk bij Duurstede

jan feb mrt apr mei jun jul aug sep okt nov dec

Een greep uit mijn agenda

Maart

9 Gemeentebezoek Renswoude
13 Afscheid en uitreiking erepenning aan gedeputeerde Krol
14 Herbenoeming de heer Van Benthem als burgemeester Eemnes
18 Nacht van de militaire muziek in Leusden
20 Herbenoeming de heer Divendal als burgemeester De Ronde Venen
22 Staten van Noord- en Zuid-Holland en Utrecht op bezoek bij Eerste Kamer
30 Herbenoeming de heer Röell als burgemeester van Baarn

jan feb mrt apr mei jun jul aug sep okt nov dec

Een greep uit mijn agenda

April

4 Beëdiging de heer Potters als burgemeester De Bilt
6 Gemeentebezoek Houten
8 Bezoek HKH Prinses Beatrix Wereld Parkinsondag
8 Inespo 2017
11 Herbenoeming de heer Groeneweg als burgemeester Vianen
19 Herdenking Kamp Amersfoort
19 Afsluiting restauratie poortwoningen
20 Gemeentebezoek Woudenberg
20 Herbenoeming de heer Backhuijs als burgemeester van Nieuwegein
24 Bijwonen lintjesregen Zeist

jan feb mrt apr mei jun jul aug sep okt nov dec

Mei

4 Herdenking Koninklijke Landmacht militair Ereveld Grebbeberg
5 Bevrijdingsfestival Utrecht
5 Opening tentoonstelling 'De kleuren van De Stijl'
12 Afsluiting Voetbalacademie Woudenberg
16 Netwerkborrel Midden Nederland
18 Uitreiking Appeltjes van Oranje
19 Jaarlijkse burgemeesterskring
24 Afscheid van de heer Graafhuis

jan feb mrt apr mei jun jul aug sep okt nov dec

Juni

8 Bezoek ambassadeur Japan
10 Prinses Margriet slaat 1e munt 150 jaar Rode Kruis
14 Bezoek aan Stichting Armen de Poth Amersfoort
15 Ontvangst winnaar Het Vakcentrum
26 Bezoek Franse ambassadeur
28 Opening bezoekerscentrum Grebbelinie door Pieter van Vollenhoven
30 Kennismaking Landeshauptmann Oberösterreich
30 Social event Kring van Commissarissen

jan feb mrt apr mei jun jul aug sep okt nov dec

Een greep uit mijn agenda

Juli

1 Jaarlijkse herdenking overleden militairen Kon. Landmacht op voormalige Vliegbasis Soesterberg

2 Het grootste Museum van Nederland, Domkerk

5 Radio-opname Goeiemorgen met Willibrord van Beek

6 Botteruitje Economic Board Utrecht

8 Aanwezig bij Rijnweek Rhenen

16 ZM de Koning en HM Koningin Máxima bij openingswedstrijd van Europees Kampioenschap voetbal voor vrouwen in stadion Galgenwaard

jan mei sep
feb jun okt
mrt jul nov
apr aug dec

Een greep uit mijn agenda

commissaris van de Koning

Augustus

15 Herdenking capitulatie Japan,monument gemeentehuis Bilthoven

19 Bloemencorso Leersum

24 HM Koningin Máxima bij 650 jaar Bartholomeus Gasthuis

24 Opening Academisch Jaar Hogeschool Utrecht

25 Opening Festival Oude Muziek

25 Slot van de Zeister Muziekdagen

jan mei sep
feb jun okt
mrt jul nov
apr aug dec

PROVINCIE :: UTRECHT

September

4 Afscheid de heer Ostendorp als burgemeester van Bunnik

4 Bezoek Indiase ambassadeur Sciencepark

7 Beëdiging de heer Bouwmeester als burgemeester van Leusden

7 Afscheid de heer Kolff als burgemeester van Veenendaal

8 Advies op Maat, Prins Bernhard Cultuurfonds Utrecht

9 Festival Klinkend Erfgoed

15 HM Koningin Máxima opent congres Dag van de Jeugdprofessional

20 Beëdiging burgemeester Veenendaal, de heer Zoon

jan feb mrt apr mei jun jul aug sep okt nov dec

Oktober

4 Opening productielocatie Applied Medical

5 HM Koningin Máxima bij Women Inc.

6 HM Koningin Máxima bij Lerarencongres Utrecht

7 Lunch Liszt Concours in Paushuize

7 125 jaar Zeister Mannenkoor

24 Streekbezoek ZM de Koning en HM Koningin Máxima aan het Eemland

25 Bezoek Koeiemart Woerden

26 Gemeentebezoek Stichtse Vecht

31 ZM de Koning bij viering 500 jaar Reformatie

jan feb mrt apr mei jun jul aug sep okt nov dec

Oktober

4 Opening productielocatie Applied Medical

5 HM Koningin Máxima bij Women Inc.

6 HM Koningin Máxima bij Lerarencongres Utrecht

7 Lunch Liszt Concours in Paushuize

7 125 jaar Zeister Mannenkoor

24 Streekbezoek ZM de Koning en HM Koningin Máxima aan het Eemland

25 Bezoek Koeiemart Woerden

26 Gemeentebezoek Stichtse Vecht

31 ZM de Koning bij viering 500 jaar Reformatie

jan mei sep

feb jun okt

mrt jul nov

apr aug dec

December

11 Onthulling muurschildering Artikel 1 Huis voor de provincie Utrecht

12 Jaarlijks Dijkgravendiner

16 Herdenking omgekomen Utrechtse mannen in Nederlands-Indië en Nederlands-Nieuw-Guinea

20 Overdracht paleis Soestdijk

jan mei sep

feb jun okt

mrt jul nov

apr aug dec

Nevenfuncties

cvdK Utrecht 2017

'Uit hoofde van het ambt en op persoonlijke titel'

LEES VERDER

Nevenfuncties uit hoofde van het ambt

- Voorzitter Prins Bernhard Cultuurfonds Utrecht
- Voorzitter Raad van Toezicht Stichting Beheersstichting Huis Doorn
- Voorzitter Raad van Toezicht Utrechts Landschap
- Voorzitter Raad van Toezicht Stichting De Utrechtse Molens
- Voorzitter Raad van Toezicht Stichting Kasteel Loenersloot
- Lid Raad van Advies Stichting Slot Zuylen
- Adviseur van het bestuur van het Interprovinciaal Overleg (IPO)

Nevenfuncties op persoonlijke titel

- Voorzitter Raad van Toezicht 'De Stilte', dansgezelschap te Breda (onbezoldigd)
- Lid Stichtingsbestuur Tilburg University (bezoldigd)
- Lid Raad van Commissarissen van Brabanthallen 's-Hertogenbosch (bezoldigd)
- Lid commissie integriteit VVD (onbezoldigd)
- Lid Raad van Toezicht Koninklijke Defensiemusea (onbezoldigd)

Comités van Aanbeveling (naamsverbintenis)

- Het Curatorium van Stichting Kamp Vught
- Het St. Antonius Onderzoeksfonds
- AEGEE-Utrecht
- SIB-Utrecht
- De Stichting Schuilplaatsverleners
- Het Nationaal Waterliniemuseum
- Bevrijdingsfestival Utrecht
- Stichting Museumhavenfonds Spakenburg
- Stichting Nationaal Monument Kamp Amersfoort
- Stichting Utrechtse Kastelen
- Stichting Vrienden Museum Speelklok
- Internationaal Liedfestival Zeist
- Stichting Zeister Muziekdagen
- Stichting Veteranen Lopikerwaard
- Stichting Zaterdagmiddagmuziek Domkerk
- Stichting Hollandse Haringpartij
- Internationale Glaskunstbeurs te Leerdam
- Utrechtsche Studenten Almanak
- Jubileumboek Het Utrechtse studentenleven 1945 - heden
- Landelijk Notarieel Studentencongres Utrecht 2018
- Stichting Lustrumopera 2018 Utrechtsch Studenten Concert
- Jubileumviering 250 jaar Evangelische Broedergemeente

Het Prins Bernhard Cultuurfonds bestaat uit twaalf provinciale afdelingen en het landelijk bureau in Amsterdam. Als commissaris van de Koning ben ik voorzitter van het Prins Bernhard Cultuurfonds Utrecht.

In 2017 heeft het Prins Bernhard Cultuurfonds Utrecht 336 aanvragen voor een financiële bijdrage in behandeling genomen. Van deze aanvragen zijn er 279 toegewezen, wat betekent dat ongeveer 83% van alle aanvragen is gehonoreerd. Een aanvraag indienen loont dus! Met de bijdragen voor deze projecten was in totaal een bedrag van maar liefst € 651.764 gemoeid. Van de afgewezen 57 aanvragen zijn er vijf op procedurele grond afgewezen en 52 op inhoud.

Tientallen projecten in verschillende disciplines konden op een bijdrage rekenen – of het nu om grote producties gaat of kleinschalige optredens. Het project 'Mattheüs in de Stichtse Vecht' ontving dit jaar een bijdrage voor het gelijknamige muziekproject in Maarssen. Maar bijvoorbeeld ook de Havendagen in Woerden werden door ons ondersteund. Naast het bieden van directe financiële ondersteuning van culturele projecten organiseerde het Prins Bernhard Cultuurfonds Utrecht in 2017 verschillende projecten om kunst en cultuur in de provincie te laten floreren.

Advies op Maat

Net als in voorgaande jaren werkten het Prins Bernhard Cultuurfonds Utrecht, de provincie Utrecht en de SESAM-Academie samen in het Advies op Maat-traject. Verschillende verenigingen en culturele instellingen gingen met een eigen adviseur aan de slag om organisatievraagstukken aan te pakken, zoals het werven van vrijwilligers of het op orde krijgen van de financiën.

Crowdfunding

Evenals in de jaren hiervoor stimuleerde het Prins Bernhard Cultuurfonds Utrecht culturele crowdfunding-initiatieven in de provincie met behulp van het platform Voordekunst. Doel is om culturele initiatiefnemers aan te moedigen bij het zoeken – en vinden – van nieuwe financieringsmethoden voor hun projecten, als exponent van cultureel ondernemerschap. Al tientallen projecten zijn mede door het Cultuurfonds, maar vooral ook door de vele donateurs uit de 'crowd', gerealiseerd.

Anjeractie

Sinds 1945 is de landelijke Anjeractie van het Prins Bernhard Cultuurfonds een van de belangrijkste inkomstenbronnen van het Cultuurfonds. De deelnemende verenigingen gaan tijdens de Anjeractie langs de deuren om geld in te zamelen, waarbij ze zelf de helft van de opbrengst mogen benutten voor de verenigingskas. De rest van het opgehaalde bedrag wordt in Utrecht volledig besteed aan cultuur en natuurbehoud. In 2017 vond de Anjeractie voor de 72ste keer plaats. In de provincie Utrecht werd een totale opbrengst gerealiseerd van circa € 85.841.